

sikkerlig vare en rum Tid, inden alle Landets Kommuner finde sig tjente med at gaa saa vidt. Ved Siden heraf gaar Lovforslaget ud paa at give Sogneraadene Ret til uden Hensyn til Forholdstallet mellem de to Beskatningsgrundlag at nedsætte Hartkornskatten til Gennemsnittet af, hvad denne har udgjort i de 3 foregaaende Aar. Hvor denne Bestemmelse finder Anvendelse, vil det medføre en yderligere Lettelse for Hartkornet, om hvis Omfang man dog ikke kan danne sig noget Skøn.

Det ubillige i, at den hele Beskatning til Amtene hviler paa Hartkornet alene, er erkendt fra alle Sider, og var allerede indrømmet ved Landkommunaloven af 1867, hvis § 50 aabner Afgang til at udligne $\frac{1}{3}$ af Amtsbeskatningen paa Sognekommunerne og derigennem delvis paa Formue og Lejlighed. Denne Paragraf er imidlertid hidtil kun af saa Amter (6) og for et forholdsvis lille Beløb (godt 300,000 Kr.) blevet benyttet af Amtsraadene, og Grunden angives at være, at Paragraffen bestemmer, at Udligningen for en Fjerdedel skal ske i Henhold til Folketallet i Kommunerne. Da et i Forhold til Hartkornet stort Folketal i de fleste Tilfælde betegner en fattig Kommune, vilde Udligningen altsaa medføre yderligere Byrde for denne, og dette Hensyn afholder derfor Amtsraadene fra at gøre Brug af Regelen. For at raade Bod herpaa, foreslaar man at ændre § 50 derhen, at Halvdelen udlignes efter Hartkorn, Halvdelen efter Amtsraadets Skøn om Kommunerens Skatteevne. I dette Skøn kan indgaa Hensyn til Folketallet, der baade kan virke nedsættende og forhøjende paa Skatteevnen. Djemedet med Udligningen er tillige at bidrage til Udbjævnning af den store Forskel imellem Kommunerne indbyrdes med Hensyn til Skattebyrde; det er tilstrækkeligt her at minde om, at Hartkornbeskatningen i Sognekommunerne i 1889 vekslede mellem 2 Kr. 24 Dre (en Kommune i Præstø Amt) og 41 Kr. 52 Dre (en Kommune i Nalborg Amt) pr. Tønne Hartkorn.

Smidlertid maa det bemærkes, at ogsaa saadan Udbjævnning kan overdrives, saa at man svækker Kommunerens Sparommelighed, ligesom man ogsaa i dette Forhold bør undgaa bratte Overgange. Man har derfor tilføjet en Begrænsning, der vil medføre, at ingen Kommunes Skattebyrde noget enkelt Aar vil kunne forøges med mere end 12 pCt. eller $1\frac{1}{4}$ Gange det Beløb, hvormed Hartkornet lettes. Da det imidlertid kun ad Erfaringens Vej kan læres, om disse Grænser ere passende, foreslaas en Revision heraf efter 3 Aars Forløb.

Naar herefter alle Amtsraad overføre $\frac{1}{3}$ af Amtsbeskatningen paa Sognene, vil Amtsaffekten formindskes med godt $1\frac{1}{2}$ Mill. Kr. eller ca. 5 Kr. pr. Tønne Hartkorn, hvorved dog maa bemærkes, at ca. Halvdelen heraf igennem Sognebeskatningen vil vedblive at hvile paa Hartkornet.

Det Beløb, hvormed nærbørende Lov giver Afgang til at lette det kommunale Hartkorn, kan saaledes anslaaes til 7—8 Kr. pr. Tønne. Naar hertil kommer den Lettelse, der vil hidrøre dels fra den Andel, som Landkommunerne faa i Beskatningen af Selskaber og juridiske Personer, dels fra Afdelingen til forhøjet Beskatning af Indtægter, der ikke hidrøre fra Hartkornbesiddelse, vil man formentlig kunne anslaa den Lettelse, som en gennemført Anvendelse af denne Lov kan give Hartkornet, til henved 10 Kr. pr. Tønne, eller henved en Tredjedel af den hidtidige kommunale Hartkornskat. Naar hertil kommer den Lettelse i Amtsbeskatningen, som ad anden Vej forberedes, vil der i alt fremkomme en ret søelig Lempelse af Byrden, som sikkerlig tiltrænges under Landbrugets nuværende Vilkaar.

Som ovenfor udviklet vil Kjøbstæderne og navnlig Kjøbenhavn høste størst Fordel af Selskabsbeskatningen, medens til Gengæld Landet — efter den Maade, hvorpaa Beskatningen af juridiske Personer er foreslaaet ordnet — vil nyde mest godt af den Skat, der vil komme til at paahvile Stiftelser og